KERKSOUVENIR VAN WYNBERG

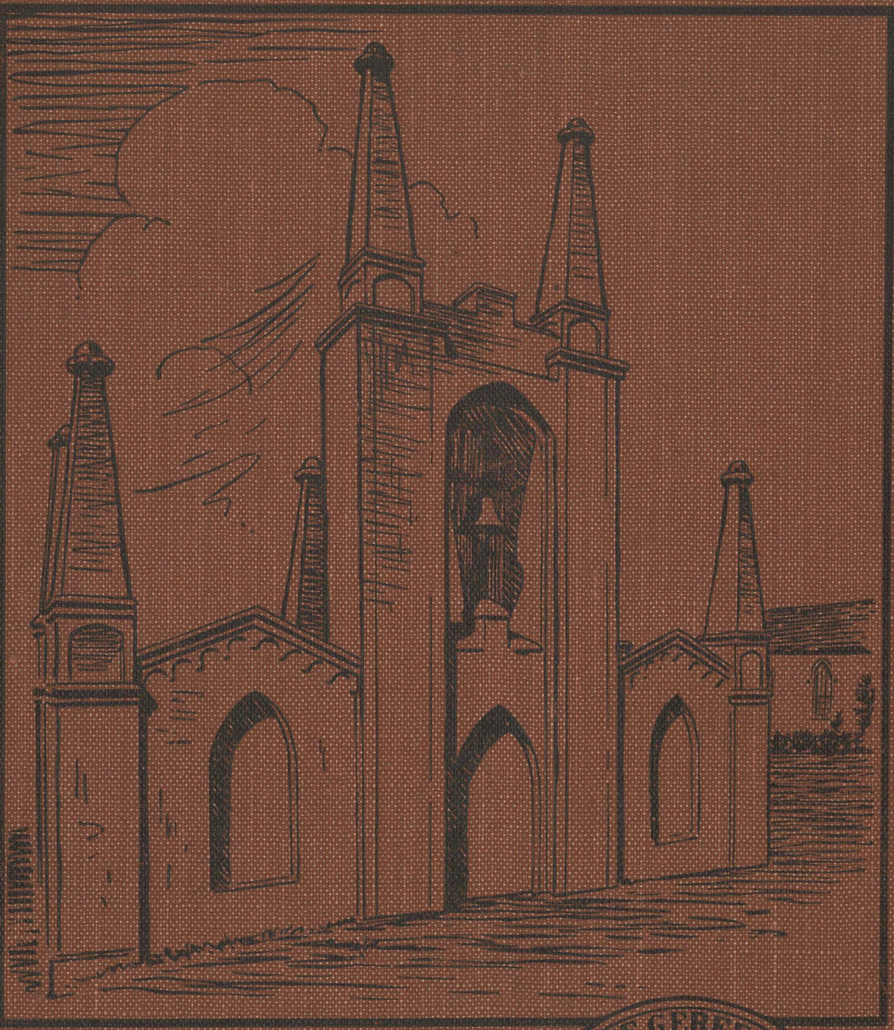

GEMEENTE-EEUWFEEST

1829-1929

NEDERDUITSCHE GEREFORMEERDE KERK IN ZUID AFRIKA

KERKSOUVENIR VAN WYNBERG.

DIE HOOFKERK, WYNBERG. [Foto De Geus.

KERKSOUVENIR

VAN

WYNBERG

Geskiedenis van die Honderdjarige Bestaan
van die Ned. Ger. Gemeente Wynberg,
1829—1929.

DEUR

Eerw. A. DREYER,
Argivaris van die Ned. Ger. Kerk,
Skrywer van *Die Kaapse Kerk en die Groot Trek,* ens., ens.

Nasionale Pers, Beperk,
Kaapstad, Stellenbosch en Bloemfontein.

1929.

EEN WOORD VOORAF.

Toe die Eerw. Kerkraad van Wynberg my die vererende taak van die kompilasie van hierdie Gedenkboek opgedra het, is my die volgende stukke uit die Argief van die gemeente as bronne van informasie ter hand gestel:

Notulen Boek: (1) *1829—1844*. (2) *1945—1883*. (3) *!883—1896*. (4) *1897—1917*.

Lijst van Ledematen, 1829—1866.

Alphabetische Register van Ledematen, twee dele, 1829—1883.

Doop-Register, 20 September 1829—28 December 1851.

Register van Voltrokken Huwelijken (in Ms.), 1833—1839.

Original Register of Marriages, kept according to an Order of H.M. the Queen, 1839—1850.

Debit and Credit Book, 1829—1846.

Register der Penny Contributies en Donaties van het Wynberg Zending Genootschap, 1853—1894.

Register op de Notulen.

Al hierdie stukke verkeer in vry goeie staat van bewaring hoewel enkele van nuwe bande behoort voorsien te word. Die Scriba's het oor die algemeen eer van die wyse waarop hulle die Notule te boek gestel het, hoewel die eerstes, na die gebruik van die tye, pynlik omslagtig is. Hulle het die navorsing vergemaklik deur duidelike handskrif op dik papier en met goeie ink.

Benewens hierdie Argiefstukke het ek ook die ou kerklike blaaie, wat ek noem, geraadpleeg.

Die tekening op die buiteband stel voor die kloktoring agter die Wynbergse Kerk. Dis die enigste oorblyfsel van die eerste kerk wat op dieselfde plek gestaan het. Origens is die gebou, wat nou as kerksaal dien en waarvan op pagina 31 'n portret voorkom, die beste oorblywende herinnering van die oue tye.

Mag hierdie uitgaaf onder die seënende hand van die Koning van die Kerk bydra om die vreugde van die gemeente op die Eeufees te verhoog en die algemene belangstelling in sy welvaart aan te wakker en te bestendig.

A. Dreyer.

Kaapstad,
1 Sept. 1929.

INHOUD.

I. WYNBERG EN SY HISTORIESE PLASE EN HUISE ... ... 1—6.

Jan van Riebeeck se plaas Bosheuvel (1—2). Die Constantia-vallei (2—3). Groot Constantia (3). Alphen (3). Tokai (3). Bergvliet (4). Steenberg (4). Boshof (4). Stellenberg (4). Weltevreden (5). Groot Schuur (5). Onder Schuur (5). Klein Schuur (5). Rustenburg (5). Valkenburg (5).

II. DIE STIGTING VAN DIE GEMEENTE ... ... 6—13.

Eerste vergadering tot Afstigting (6). Die eerste Godsdiensoefening (6). Die eerste Kerkraad (9). 'n Historiese Oorsig (9—11). Eerste plase van samekoms (11). Eerste Doopsbediening (11). Eerste kontribusie tot die Kerkfondse (12—13).

III. SIR J. A. TRUTER—STIGTER VAN DIE GEMEENTE ... 13—21.

Afkoms en Studiejare (13). Eerste Ampte (14). Fiskaal (17). Hoofregter (17). Laaste Werksaamhede (18).

IV. EERSTE KERKGEBOU EN PASTORIE ... ... 21—24.

Hoeksteenlegging (21). Inwyding (22). Kerkvergroting (23). Pastorie Waterloo aan den Wynberg (24).

V. DR. EDUARD PHILIP FAURE—EERSTE PREDIKANT ... 24—43.

Afkoms (24). Opleiding in Holland (27). Terugkeer in sy vaderland (27). Legitimasie (28). Bevestiging (29). Kerklike Leidsman (30). Herder en Leraar (30). Veertigjarige Bediening (36). Famielie (38). Dood en Begrafnis (41). 'n Appresiasie (42).

VI. DS. PIETER ADAM STRASHEIM, B.A. ... ... 43—51.

Geboorte en Studiejare (43). Onderwyser (44). Aan die Kweekskool (44). Op Philadelphia (44). Aan die Wynberg (44). Engelse Dienste (47). Opvoeding en Onderwys (47). In Rhodesië (48). Afsterwe (48).

VII. LATER PREDIKANTE ... ... 51—60.

Ds. A. J. L. Hofmeyr (51). Ds. D. J. Pienaar (52). Herinnering van Ds. Pienaar (55). Ds. Johan G. de Bruyn (55). Geluk- en Seënwens van Ds. de Bruyn (57). Ds. H. J. Pienaar, B.A. (58). 'n Herinnering en Seënwens van Ds. Pienaar (59).

VIII. DIE GEMEENTE NA HONDERD JAAR, MET SY TEENSWOORDIGE PREDIKANT ... ... 60—67.

Ds. G. F. C. Faustmann, B.A. (60). Onderwys in die Gemeente (63). Teenswoordige Oorsig (64). Boodskap van Ds. Faustmann (64).

IX. VOORMALIGE EN TEENSWOORDIGE WYKE VAN DIE GEMEENTE 67—81.

Simonstad (67). Kalkbaai (68). Claremont (71). Philippi (72). Houtbaai (74). Nuweland (77). Mowbray-Rondebosch (77). Retreat (78). Constantia (81). Geluk- en Seënwens van Eerw. Wiesner (81).

X. SENDINGWERK IN DIE GEMEENTE ... ... 81—88.

Vroegste Werksaamhede (81). Eerw. D. J. H. Ruytenbeek (85). Het Wynberg Zending Genootschap (83). Eerw. J. W. van der Ryst (86). Afstigting van Sendinggemeente (86). Kleurlingonderwys (87).

XI. WETENSWAARDIGE INFORMASIE OMTRENT SOMMIGE OORLEDE LIDMATE VAN DIE GEMEENTE ... ... 88—102.

Anosi, D. G. (88); Becker, M. B. (88); Blanckenberg, C. G. (88); Blanckenberg, A. C. (88); Borcherds, P. B. (91); Buissini (91); Buyskes, E. A. (91); Brink, Arend (92); Cachet, Y. Lion (92); Cambier, A. W. M. (92); Claris, J. H. (92); Cloete, R. A. M. (92); De Kock, C. (93); De Kock, G. J. V. (93); De Villiers, Baron J. H. (93); Dreyer, H. C. (93); Durr, J. F. W. (94); Eksteen, D. G. (94); Faure (94); Guest, W. J. (94); Hiddingh, J. M. (94); Keet, A. E. (95); Lategan, S. P. (95); Letterstedt, J. (95); Logie, R. C. (96); Logeman, W. S. (96); Maeder, G. A. (96); Morgenrood, J. L. (96); Mostert, S. J. (96); Napper, F. M. J. (97); Oudtshoorn, J. J. G. van Reede van (97); Persoon, M. (97); Pieterson, P. R. (97); Ruytenbeek, D. J. H. (97); Schönnberg, V. A. (98); Theal, Dr. G. M. (98); Truter, O. J., Sr. (98); Truter, O. J., Jr. (101); Van Breda, A. (101); Van Niekerk, J. A. (101); Willemsen, G. J. (101).

XII. AANHANGSEL ... ... 102—104.

Predikante (102), Ouderlinge (102), Diakene (103), Voorlesers en Kosters (104), Kosters (104), Orreliste (105).